

Историја односа Србије са НАТО је трагична. Агресија 1999. године, манифестована у бомбардовањима целе Србије, оставила је у душама људи дубок траг. Свака српска породица има своје мишљење о НАТО. Патријарх Иринеј је лепо рекао: "За ово питање треба имати мишљење целог народа". А како то урадити - то треба сами Срби да реше. Амбасадор Русије у Београду Александар Конузин овако коментарише дебату за и против НАТО која се у Србији захуктава.

- Пре него што се одредите према НАТО, вероватно треба размислити које одбрамбене задатке Србија може да решава у оквиру те организације, или у сарадњи са њом. Тако чини Русија. Ми заједничким радом идентификујемо изазове и претње којима можемо да се одупремо заједно са државама Алијансе. У зависности од резултата ових консултација, моја земља ће градити даљу сарадњу са НАТО. Обавезан услов јесте да таква сарадња може да се развија искључиво на основама равноправности. Осим тога, постоји ли увереност да у Београду и Бриселу подједнако гледају на проблеме безбедности у Европи, на Балкану? Неће ли механизам НАТО постати полуга за вршење притиска на Србију? Ситуација на Косову може да пружи одговор.

Уколико би Србија у будућности постала чланица НАТО, да ли би то променило односе са Русијом?

- А шта ви мислите? Чланице Алијансе преузимају на себе правне обавезе у саставу војног савеза. Неки "регрути" већ су позиционирали себе у истакнуте структуре оружаних снага. Други маштају да преузму елементе система ПРО. Против кога су они уперени? Русија не може а да не узме ово у обзир. Са своје стране, оријентишем се на то да руководство Србије запажа неактуелност питања приступања НАТО, да зна да је већина Срба против такве перспективе. Уз то, постоји алтернатива. Иницијатива председника Дмитрија Медведева о склапању Уговора о европској безбедности, отвара могућност стварања подједнаких безбедоносних услова за све државе евроатланског простора независно од тога да ли су чланице војно-политичких организација или нису. Србија је подржала ову иницијативу.

Српски министар одбране није задовољан сарадњом са Русијом у области одбране. Какав је ваш став о нашој војнотехничкој сарадњи?

- У војнотехничкој области смо давнашњи партнери. Српска војска и даље има велику количину руског наоружања и технике, чији је део произведен по руским лиценцама. Српска војска ће ово наоружање експлоатисати још неко време, што захтева учешће одбрамбене индустрије Русије ради одржавања у исправном стању бојне готовости. Има перспектива за војнотехничку сарадњу. Уједно, према нашој оцени, стране и даље улажу недовољно напора за решавање неких текућих проблема. Због тога се одуговлачи са наруџбинама, са разматрањем комерцијалних и техничких предлога, с извршењем одговарајућих послова. Ова питања разматрам са српским партнерима. Сматрам да имамо све могућности за повећање нивоа сарадње у овој области, важној за обе стране.

Када ћемо чути финални одговор о пројектима које ће обухватити инфраструктурни део руског кредита од 800 милиона долара Србији?

- Српска страна је навела четири пројекта за које планира да искористи руски кредит: развој београдског железничког чвора, укључујући завршетак изградње станице "Прокоп", реконструкција деонице Београд-Бар, изградња пруге Ваљево-Лозница и модернизација пруге Ниш-Димитровград. Претпоставља се да ће пројекте реализовати руско Отворено деоничарско друштво "Трговински дом Руске железнице", заједно са Дирекцијом "Железница Србије" уз координацију Министарства за инфраструктуру. У овом моменту руска компанија врши техничку експертизу. Нажалост, српска страна је закаснила са слањем допунских материјала, неопходних за реализацију овог посла, што аутоматски помера рокове његовог завршетка. Рачунамо, ипак, да је следећи заједнички састанак за дефинитивни избор објеката у фебруару, после чега ће српска страна бити информисана о нашој одлуци.

Када ћемо знати коначну трасу "Јужног тока" кроз Србију?

- У пројекат се укључују нови учесници, што додатно повећава снагу и ефикасност подухвата. По плану, припрема студије техничко-економске оправданости страна споразума требало би да буде завршена у трећем кварталу 2010, после чега ће се припремити општа студија техничко-економске оправданости за цео пројекат, ради

инвестиционе одлуке. Што се српског дела гасовода тиче, колико знам, припрема студије техничко-економске оправданости је у завршној фази. Сви детаљи, укључујући и коначну варијанту проласка трасе гасовода кроз Србију, у рукама су људи који се баве техничком припремом.

Препознајете ли у последним наступима високог представника у БиХ тежњу да се укине РС?

- Русија, као један од међународних гараната Дејтонског споразума, активно учествује у мониторингу његове имплементације. Заступамо строго поштовање утврђених принципа државног уређења БиХ, њено јединство и територијални интегритет уз очување статуса и овлашћења РС и Федерације БиХ, као ентитета који су утврђени основним законом земље. Мислим да питање није у изјавама високог представника, већ далеко дубље - у целисходности очувања самог апарата високог представника.

Какав је став Москве о канцеларији високог представника?

- Убеђени смо да су сазрели сви предуслови за прекид његове делатности и трансформацију у Мисију специјалног представника ЕУ уз обавезно обустављање специјалних "бонских" овлашћења. Убеђен сам да је становништво БиХ у стању да самостално реши своје домаће проблеме без прекомерне спољне пажње. Ово се у пуној мери односи и на питање спровођења или неспровођења референдума. Уставне промене се не смеју мешати или на било који начин повезивати са планом примене Дејтонског споразума. Све ово чини компликованом политичку ситуацију у БиХ, у којој "бутмирски процес" очигледно "проклизава". Па ипак, дубоко сам убеђен да је дијалог могућ, а све одлуке, па и оне о уставним променама, морају се доносити уз сагласност свих учесника унутарбосанског политичког процеса. Не сме бити наметнутих одлука.

Да ли ће Србија и Русија потписати споразум о стратешком партнерству? Председник Србије недавно је рекао да се нада таквом споразуму...

- Апсолутно се слажем да су Русија и Србија постигле стратешки ниво сарадње. Између наших двеју европских земаља односи су засновани на дубоким коренима пријатељства и етничком, културном, језичком и религиозном заједништву. Већ координишемо наше

НАТО није једини пут Србије

Пише: Александар Конузин
петак, 05 фебруар 2010 01:59

потезе око међународних питања, као што су и она витална. Постоје планови да се билатерална трговинско-економска размена подигне на виши ниво. Појачавамо споразумну базу односа. Унапређујемо програме културне и образовне сарадње. Све то нашим односима даје посебан присан и динамичан карактер.

Мислите ли да ће Међународни суд правде дати јасан одговор о питању легалности независности Косова или би он могао да буде и "расточен"?

- Не бих да идем унапред. Треба сачекати мишљење Међународног суда. У зависности од његовог садржаја могу се одредити и даљи кораци. Имам тесне контакте са мојим српским колегама око тог питања.